

Regeringens proposition

1983/84: 154

om ett ökat anslag till internationellt utvecklingssamarbete budgetåret 1984/85;

beslutad den 15 mars 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

INGVAR CARLSSON

LENNART BODSTRÖM

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen anvisar 300 milj kr för internationellt utvecklingssamarbete budgetåret 1984/85 utöver de medel som beräknats i budgetpropositionen. Medlen skall främst användas för den internationella utvecklingsfonden (IDA) och för biståndsinsatser i de svårt torkdrabbade delarna av Afrika. I propositionen föreslås också att riksdagen godkänner Sveriges bidrag till den sjunde påfyllnaden av IDA:s resurser.

UTRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-03-15

Närvarande: statsrådet I. Carlsson, ordförande, statsråden Lundkvist, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Bodström, Göransson, Gradin, Holmberg, Hellström, Thunborg och Wickbom.

Föredragande: statsrådet Bodström

Proposition om ett ökat anslag till internationellt utvecklingssamarbete budgetåret 1984/85.

1 Inledning

Riksdagen har nyligen godkänt regeringens förslag om medelsram för internationellt utvecklingssamarbete budgetåret 1984/85 (prop. 1983/84: 40, UU 8, rskr 87). I budgetpropositionen till årets riksmöte (1983/84: 100, bilaga 5) föreslår regeringen att det till internationellt utvecklingssamarbete anvisas 6595 milj.kr. Härtill kommer 151 milj.kr. i vissa utgifter för bistånds- och u-landsverksamhet som belastar andra anslag än biståndsanslagen. I budgetpropositionen lämnas förslag på hur beloppen skall fördelas på ändamål.

Av budgetpropositionen framgår att regeringen fäster största vikt vid att den internationella utvecklingsfondens (IDA) utlåning kan upprätthållas på en hög nivå. Sedan budgetpropositionen lades fram har en överenskommelse träffats om en sjunde påfyllnad av IDA:s resurser med 9 miljarder US dollar. En påfyllnad som skulle ha medgett en reall oförändrad utlåningsvolym skulle ha behövt uppgå till ungefär 15 miljarder dollar. Överenskommelsen innebär en klart mindre påfyllnad än den som alla givarländer utom Förenta Staterna förordade. Den överenskomna nivån har av såväl IDA-ledningen som flertalet givarländer betecknats som helt otillräcklig. Chefen för Världsbanken har därför vänt sig till givarländerna – Sverige inbegripet – och väddat om extra bidrag. Jag bedömer det angeläget att Sverige lämnar ett sådant bidrag.

I budgetpropositionen behandlas ingående den varaktiga torka som drabbat stora delar av Afrika och bidragit till en svår livsmedelskris inte

minst i södra Afrika. Fortlöpande rapporter bekräftar situationens allvar. Södra Afrika lider också svårt avbräck genom de politiska och ekonomiska påtryckningar som Sydafrika riktar mot grannstaterna. Till detta kan läggas att stagnationen i bidragsgivningen till de internationella biståndsgörarna har omedelbara och påtagliga återverkningar för Afrikas del. Dessa omständigheter talar för att Sverige ytterligare ökar sitt bistånd till Afrika, särskilt den södra delen.

Mot den här bakgrunden föreslår jag en ökning av biståndsanslagen med 300 milj.kr. utöver de medel som i budgetpropositionen beräknats för budgetåret 1984/85. De totala anslagen för internationellt utvecklingssamarbete skulle därmed uppgå till 7046 milj.kr. I konsekvens härmed bör den i budgetpropositionen redovisade planeringsramen för budgetåret 1985/86 höjas med 300 milj.kr.

Jag redovisar i det följande mina förslag till fördelning på ändamål av den föreslagna anslagshöjningen. Jag har därvid väglett av angelägenheten att stödja IDA och södra Afrika. Men också vissa andra ändamål bör kunna komma i fråga. Inledningsvis lämnas det förslag till svenskt deltagande i den sjunde påfyllnaden av IDA:s resurser (IDA 7) som förutskickades i budgetpropositionen.

Anslagsfördelning 1984/85

	Förslag i budgetpropositionen	Föreslagen ökning	Totalt
C 1. Internationella utvecklingsfonden	499 080 000	80 000 000	579 080 000
Afrikanska utvecklingsfonden	104 855 800	30 000 000	134 855 800
UNDP	410 000 000	20 000 000	430 000 000
UNICEF	140 000 000	20 000 000	160 000 000
Övriga anslagsposter	784 064 200	—	784 064 200
Totalt	1 938 000 000	150 000 000	2 088 000 000
C 2. Katastrofer m. m.	260 800 000	100 000 000	360 800 000
Regionala insatser	120 000 000	25 000 000	145 000 000
Särskilda program	155 000 000	25 000 000	180 000 000
Övriga anslagsposter	3 284 060 000	—	3 284 060 000
Totalt	3 819 860 000	150 000 000	3 969 860 000
C 3-			
C 8.	837 140 000	—	837 140 000
	6 595 000 000	300 000 000	6 895 000 000
Biståndskostnader som finansieras över andra huvudtitlar eller anslag	151 000 000	—	151 000 000
	6 746 000 000	300 000 000	7 046 000 000

2 Sveriges deltagande i den sjunde påfyllnaden av internationella utvecklingsfondens resurser

2.1 Inledning

I budgetpropositionen har regeringen för budgetåret 1984/85 beräknat bidraget till internationella utvecklingsfonden med samma bidrag som utgår under innevarande budgetår, dvs. 499 080 000 kr. Härutöver har i propositionen föreslagits att ytterligare medel för IDA reserveras under anslagsposten Övriga multilaterala bidrag. När budgetpropositionen framlades pågick internationella förhandlingar om bidragen till IDA för de närmaste åren. Dessa förhandlingar har nu i stort sett avslutats.

2.2 Internationella utvecklingsfonden och dess verksamhet

IDA, som är en del av världsbanksgruppen, finansierar utvecklingsprojekt i låginkomstländerna. IDA är den största och viktigaste källan för långivning på s.k. mjuka villkor till dessa länder. Länder, vilkas per capita-inkomst inte överstiger 795 dollar i 1981 års priser, kan erhålla lån från IDA. Över 80% av IDA:s utlåning har hittills gått till länder med en per capita-inkomst under 410 dollar i 1981 års priser. Långivningen har alltmer inriktats på att förbättra levnadsstandarden för de mest eftersatta grupperna på landsbygden. Den har främst avsett jordbruks- och landsbygdsutveckling samt utbyggnad av infrastruktur och program- och sektorstöd. En närmare redogörelse för världsbankgruppens inkl. IDA:s verksamhet lämnas i budgetpropositionen.

IDA:s verksamhet finansieras genom gåvobidrag från i första hand de industrialiserade medlemsländerna. Detta sker genom s.k. påfyllnader som avser treårsperioder. Under IDA:s sex hittillsvarande påfyllnadsperioder, som sträcker sig till den 1 juli 1984, har bidrag lämnats till IDA med totalt 28 miljarder dollar. Det svenska bidraget uppgår sammanlagt till ca 820 milj. dollar, vilket innebär en andel på knappt 3% av de medel som tillskjutits.

Den sjätte påfyllnaden avsåg från början perioden 1980/81–1982/83 men fick p.g.a. försenade inbetalningar av USA förlängas ett år med ett specialarrangemang, i vilket USA inte deltog. Den ursprungliga IDA 6-påfyllnaden omfattade 12 miljarder dollar, varav Sveriges andel utgjorde 3%.

2.2.1 Överenskommelsen om den sjunde påfyllnaden

Förhandlingarna om den sjunde påfyllnaden av IDA, som inleddes i november 1982, avslutades i januari 1984. IDA-ledningen hade föreslagit att bidragsmålet för treårsperioden 1984/85–1986/87 skulle vara minst 16 miljarder dollar. Denna nivå skulle i stort sett ha inneburit att realvärdet av IDA:s resurser skulle ha kunnat bibehållas på den sjätte påfyllnadens nivå.

USA intog från förhandlingarnas början en mycket återhållsam attityd och markerade att USA endast avsåg bidra med 750 milj. dollar per år och högst 25% jämfört med 27% av 12 miljarder dollar i IDA 6. Detta skulle med i övrigt oförändrad bidragsfördelning mellan givarländerna innebära 9 miljarder dollar. Ett stort antal givarländer var från början beredda att stödja en påfyllnad om 16 miljarder dollar men ändrade sig under förhandlingarnas gång till 12 miljarder dollar bl.a. i syfte att förmå USA att godta detta som en rimlig kompromiss. USA:s position påverkades emellertid inte och trots samtliga övriga givarländers stöd för en påfyllnad om 12 miljarder dollar, blev slutresultatet en sjunde påfyllnad om endast 9 miljarder dollar. Härtill kommer att 3% av det nämnda påfyllnadsbeloppet tills vidare är ofördelat.

Denna nivå ansågs både av IDA-ledningen och flertalet givarländer som helt otillräcklig med hänsyn till de fattigare u-ländernas behov av IDA-resurser och kommer enligt IDA-ledningen att orsaka allvarliga problem.

I diskussionerna om bidragsfördelningen i IDA 7 var det länge osäkert vilka andelar de fyra största givarländerna efter USA skulle ta på sig. Frågan om bidragsfördelningen i IDA kopplades av dessa länder till frågan om rangordningen i Världsbanken efter den selektiva kapitalhöjningen¹ där. Efter informella förhandlingar nåddes en överenskommelse som tillgodoser ett önskemål från Japan att harmonisera sin andel i Världsbankens kapital med nivån på sitt IDA-bidrag. Överenskommelsen innebär att Japan erhåller andraplatsen i Världsbanken efter den selektiva kapitalhöjningen före Förbundsrepubliken Tyskland på tredje plats och med Storbritannien och Frankrike på delad fjärdeplats. Japan bidrar i gengäld med 18,7% av den totala IDA-påfyllnaden, vilket innebär en betydande höjning jämfört med IDA 6, då den japanska andelen var 14,65%. Frankrike höjer också sin bidragsandel medan Förbundsrepubliken Tysklands och Storbritanniens respektive andelar sänks.

Som redovisades i budgetpropositionen framhöll Sverige under förhandlingarna att den svenska andelen i IDA 6, som var 3%, inte kunde upprätthållas i IDA 7. Sveriges andel i förhållande till BNI är högre än de flesta andra givarländers och en viss minskning av den svenska andelen var därför enligt svensk mening befogad.

Den nu uppnådda överenskommelsen innebär att regeringen utfäster ett bidrag för perioden 1984/85–1986/87 om 1 617 060 000 kr., ett belopp som motsvarar 2,3% av den överenskomna påfyllnaden. Utfästelsen lämnas med förbehåll för riksdagens godkännande.

Bidragsfördelningen mellan givarländerna framgår av bilagan. Bidragen har utfästs i nationella valutor till den genomsnittliga växelkurs som gällde för 6-månadersperioden 10 juni–9 december 1983.

¹ Den selektiva kapitalhöjningen företas för att anpassa medlemsländernas kapitalandelar i Världsbanken till de kvot höjningar som nyligen företagits i Internationella valutafonden (åttonde kvot höjningen).

2.2.2 *Specialarrangemang*

I syfte att förbättra IDA:s resurssituation överenskomms också vid det avslutande IDA 7-mötet att ansträngningarna skulle fortsätta att mobilisera ytterligare resurser till IDA under de närmaste månaderna. IDA-ledningen fick därför mandat att utreda förutsättningen för ett specialarrangemang för att utöka den fastställda påfyllnadsnivån för perioden 1984/85–1986/87 med sikte på ett totalt resursbelopp på 12 miljarder dollar. Då emellertid USA inte kan förutses medverka bortfaller 25 % varför ökningen maximalt torde uppgå till 2,25 miljarder dollar. Arrangemanget avses vara av multilateral karaktär och baseras på ett brett deltagande av givarländerna. Diskussionerna om ett specialarrangemang skall avslutas före den 1 juli 1984.

Sverige uttryckte under förhandlingarna stöd för ett specialarrangemang med deltagande av övriga givarländer inkl. de stora bidragsgivarna. Samtidigt markerades att den andel som Sverige godtog i den sjunde påfyllnaden sannolikt inte skulle kunna upprätthållas i ett sådant tilläggsarrangemang.

2.2.3 *Överenskommelsens ikraftträdande och förhandsutfästelse*

För att överenskommelsen skall träda ikraft fordras att minst 12 givarländer (s.k. Part I-länder som i huvudsak är i-länder), vilkas bidragsåtaganden uppgår till minst 80 % av det totala påfyllnadsbeloppet, har ratificerat överenskommelsen och notifierat IDA härom.

Eftersom USA:s andel av IDA 7 är 25 % kan ikraftträdande inte ske förrän USA notifierat IDA om sin avsikt att bidra, dvs. tidigast den 1 oktober 1984 då det amerikanska budgetåret börjar. För att ge IDA möjlighet att utfästa nya krediter redan från 1 juli 1984, då IDA 6-resurserna har uttömts, kan övriga givarländer lämna s.k. förhandsutfästelser.

2.2.4 *Översyn av IDA 7-överenskommelsen*

Vid det avslutande IDA 7-mötet beslutades att en översyn av de första 18 månadernas erfarenheter under IDA 7-perioden skall ske. Vid översynen skall prövas i vilken utsträckning IDA lyckats tillgodose behoven hos IDA-låntagarna. Utvecklingen i givarländerna skall också granskas med hänsyn till utsikterna att mobilisera ytterligare resurser vid den tidpunkten.

2.3 **Föredragandens överväganden**

IDA är det viktigaste internationella organet för lån på förmånliga villkor till låginkomstländerna. IDA:s utlåning karaktäriseras av en långtgående strävan att förbättra levnadsvillkoren för de mest eftersatta befolkningsgrupperna. IDA:s verksamhet ligger väl i linje med de svenska biståndspolitikens målen. IDA är ett erkänt mycket effektivt fungerande biståndsgorgan.

En uppgörelse har nu nåtts om bidrag till fonden för den närmaste treårsperioden genom den sjunde påfyllnaden. Från svensk sida har vi sett det som angeläget att stödja kraven att IDA skall tillföras ökade resurser så att långivningen kan upprätthållas på en hög nivå. Jag välkomnar därför att en överenskommelse kunnat träffas men beklagar samtidigt att påfyllnaden blev klart mindre än samtliga givarländer utom USA hade föredragit. Ansträngningarna att mobilisera ytterligare resurser till IDA genom extra bidrag eller någon form av specialarrangemang bör därför stödjas.

Regeringen har med förbehåll för riksdagens godkännande utfäst ett svenskt bidrag på 1 617 milj.kr.¹ för perioden 1984/85–1986/87. I överensstämmelse med IDA-reglerna för betalning av medel till IDA avses utbetalningen av bidraget göras med lika stora belopp under budgetåren 1984/85–1987/88. Den första utbetalningen skall verkställas under budgetåret 1984/85. Medel härför har begärts i budgetpropositionen under anslaget C 1. Bidrag till internationella biståndsprogram. Som en följd av att det svenska bidraget betalas ut under en fyraårsperiod bör en reserv i storleksordningen 200-300 milj.kr. byggas upp att hållas i beredskap för budgetåret 1987/88, då en åttonde påfyllnad kan förväntas träda ikraft. Därigenom kan en kraftig anslagshöjning vid övergången undvikas.

Efter det avslutande IDA 7-mötet har chefen för Världsbanken vänt sig till givarländerna inkl. Sverige och värdjat om extra bidrag för att mobilisera ytterligare resurser till IDA, dels för att täcka det ofördelade utrymmet i själva IDA 7-påfyllnaden på ca 3%, dels för att få till stånd ett specialarrangemang.

Sverige bör kunna lämna ett extra bidrag till IDA för påfyllnadsperioden 1984/85–1986/87 med högst 700 milj.kr. fördelat på budgetåren 1984/85–1987/88. Beloppet bör fördelas dels på grundöverenskommelsen, dels på det eventuella specialarrangemanget eller annan form för tilläggsbidrag. Under ovan angivna förutsättningar skulle Sveriges andel uppgå till ca. 2,5%.

Sverige bör också i likhet med ett antal andra bidragsgivande länder vara berett att lämna en förhandsutfästelse rörande det svenska bidraget.

3 Afrikanska utvecklingsfonden

Stora delar av Afrika befinner sig f.n. i en ytterst svår ekonomisk och försörjningsmässig kris. En varaktig lösning av krisen förutsätter att åtgärder vidtas för att öka livsmedelsproduktionen, underhålla och återställa ländernas industriella produktionskapacitet och bygga ut deras infrastruktur. Likaså måste de mänskliga resurserna tas till vara genom insatser på

¹ 207 milj dollar till en växelkurs av 7,81 kr./dollar.

hälsovårds- och utbildningsområdena. Afrikanska utvecklingsfonden prioriterar dessa sektorer. Fonden, vars fjärde påfyllnad är förestående, förtjänar ett fortsatt starkt stöd från svensk sida. Ett sådant stöd utgör ett naturligt led i den svenska Afrikapolitiken.

Såsom redovisats i budgetpropositionen har förhandlingarna om den fjärde påfyllnaden av fonden nyligen inletts. Målsättningen är att bevara realvärdet av fondens resurser för fortsatt utlåning. Detta kommer att ställa stora krav på Sveriges medverkan. Den svenska andelen, som f.n. uppgår till 5,46%, är hög. Det bör undvikas att andelen sjunker i en omfattning som skulle väcka uppmärksamhet och kunde påverka andra länders vilja att tillskjuta medel. I avvaktan på att påfyllnadsförhandlingarna slutförs bör 30 milj.kr. avsättas för Sveriges medverkan i den kommande påfyllnaden.

4 FN:s utvecklingsprogram

FN:s utvecklingsprogram (UNDP) har under senare år fått se sina resurser stagnera på ett sätt som får allvarliga återverkningar på biståndsgivningen och som kan äventyra UNDP:s roll i FN-systemet. Sveriges bidragsandel har sjunkit kraftigt sedan några år tillbaka. Jag föreslår att UNDP ges ett engångsbidrag om 20 milj.kr. att användas för UNDP:s verksamhet i de minst utvecklade länderna. Bidraget skall ses som ett extrabidrag som inte prejudicerar Sveriges kommande bidragsandel.

5 FN:s barnfond

Som jag framhöll i budgetpropositionens avsnitt om FN:s barnfond (UNICEF) dör varje dag ca 40000 barn av orsaker som sammanhänger med fattigdom och undernäring. 27 av de afrikanska länderna har mycket hög spädbarnsdödlighet. Chefen för UNICEF pekar på att det redan idag finns medel och metoder för att inom det närmaste årtiondet säkra överlevnaden för fattiga barn och garantera dem en rimlig hälsostandard.

Sveriges allmänna bidrag till UNICEF har inte ökat i takt med kostnadsutvecklingen för organisationen. Jag anser att ett engångsbidrag om 20 milj.kr. bör lämnas till UNICEF för att stärka dess kapacitet att bekämpa barnadödlighet och undernäring i u-länderna. Bidraget skall ses som ett extrabidrag som inte prejudicerar Sveriges kommande bidragsandel.

Jag erinrar om att jag i budgetpropositionen under anslagsposten Övriga multilaterala bidrag beräknat sammanlagt 26 milj.kr. för extrabidrag till UNDP och UNICEF. De bidrag som jag föreslagit i det föregående bör lämnas utöver de i budgetpropositionen beräknade extrabidragen.

6 Katastrofbistånd

Den prekära försörjningssituationen i Afrika har fortlöpande förvärrats. Flertalet länder söder om Sahara befinner sig sedan länge i en allvarlig ekonomisk kris med stagnerande eller sjunkande nationalinkomst. Samtidigt har effekterna av den långvariga torkan i regionen – som nu drabbar flera länder för tredje året i följd – blivit alltmer kännbara. Härtill kommer de politiska och ekonomiska påtryckningar som Sydafrika utövar gentemot grannstaterna.

De allvarliga försörjningssvårigheterna för ett stort antal afrikanska stater belyses väl av förhållandena i några av programländerna för svenskt bistånd.

Moçambique har drabbats mycket hårt av sydafrikanska destabiliseringsåtgärder. Militära räder har företagits in i södra Moçambique från Sydafrika, som med underhåll och utrustning stött rebellrörelsen Resistencia Nacional de Moçambique (RNM). Moçambique är det land i södra Afrika som kanske varit värst utsatt för torkan vartill kommit en cyklon som orsakat omfattande skador. *Lesotho*, som redan genom sitt geografiska läge är starkt beroende av Sydafrika, är f.n. utsatt för ett hårt tryck från Sydafrika. Bl.a. utövas ekonomiska påtryckningar på Lesotho i syfte att få till stånd politiska eftergifter. Också Lesotho har drabbats av torkan. I *Botswana* har stora delar av landet blivit ojämliga för jordbruk p.g.a. torkan. Botswana har väl tillgodogjort sig sitt bistånd. Regeringen bedriver bl.a. ett ambitiöst program för vattenförsörjning på landsbygden. Sverige lämnar stöd åt detta alltmer betydelsefulla program. *Zambia* har akuta ekonomiska problem främst p.g.a. att efterfrågan på landets två viktigaste exportvaror, koppar och kobolt, minskat samtidigt som prisutvecklingen på dessa varor varit mycket ogynnsam. I likhet med grannstaterna har landet vållats stora skador av torkan. *Kap Verde* har varit utsatt för ständig torka sedan mitten av 1970-talet när landet blev självständigt. Den kapverdiska försörjningskrisen kommer sannolikt att bestå ytterligare några år.

Mot den här bakgrunden finner jag det angeläget att Sverige ytterligare ökar sitt bistånd till Afrika, särskilt den södra delen. Jag föreslår att anslagsposten Katastrofer m.m. tillförs 100 milj.kr. utöver de medel som beräknats i budgetpropositionen.

Medlen bör främst användas för att tillgodose omedelbara hjälpbehov. Vid sidan härav bör ökad uppmärksamhet ägnas åt förebyggande åtgärder som har långsiktig verkan och därigenom minskar sårbarheten för torka och andra naturkatastrofer. Insatser med långsiktig verkan bör i första hand inriktas på programländer, där katastrofbistånd kan kompletteras med medel som anvisats för det reguljära utvecklingssamarbetet. Så har redan skett i Moçambique och Etiopien, där insatser inletts för att stärka transportkapaciteten. En liknande insats i Angola bekostas med katastrofbistånd. I några programländer kan det uppstå behov av extraordinära

insatser för att underlätta genomförandet av en ekonomisk stabiliseringspolitik. Också sådana insatser bör kunna finansieras med medel från anslagsposten Katastrofer m.m.

Jag vill i sammanhanget erinra om att de medel som anvisas inom landramarna kan utnyttjas så att försörjningssituationen i de ifrågavarande programländerna förbättras. Stödåtgärder som varaktigt främjar jordbruksutvecklingen bör ägnas särskild uppmärksamhet. Effektivitetsfrämjande insatser avseende distribution, lagring och transport av varor är därvid av betydelse. Också insatsvaror för jordbruket liksom konsumtionsvaror för landsbygdsbefolkningen kan finansieras med biståndsmedel för att stimulera livsmedelsproduktionen.

Jag anser att anslagsposten Katastrofer m.m. bör räknas upp väsentligt och föreslår som framgått en ökning av anslagsposten med 100 milj.kr.

7 Särskilda program

I budgetpropositionen konstateras att vårt bistånd på miljö-, markvårds- och energiområdena har sin tyngdpunkt inom landprogrammen. Det finns emellertid ett behov att vid sidan därav bedriva en experimentverksamhet för att pröva nya metoder och utveckla den svenska resursbasen. Det kan också finnas anledning att uppmärksamma problem som berör en grupp av länder eller som aktualiseras av ett mellanstatligt organ. Av särskild betydelse är därvid bl.a. att finna metoder att hejda ökenspridningen, söka trygga den lokala brännvedsförsörjningen och att främja småskalig energiförsörjning. Insatser av detta slag kan genomföras med hjälp av medel som anvisas för ämnesinriktad verksamhet. Också vissa forskningsinsatser, som stöds av SAREC, bör kunna finansieras med sådana medel.

Jag föreslår att anslagsposten Särskilda program, inkl. miljö- och markvård samt energi, tillförs 25 milj.kr.

8 Regionala insatser

De sydafrikanska grannstaternas beroende av Sydafrika har på senare tid tydligt kommit i dagen och bl.a. manifesterats i vissa överenskommelser med den sydafrikanska regimen. Det regionala samarbetet mellan de majoritetsstyrda staterna i södra Afrika, som bl.a. syftar till att stärka ländernas oberoende av Sydafrika, utvecklas emellertid väl inom ramen för deras samarbetsorganisation, SADCC. Samarbetet har hittills huvudsakligen koncentrerats till transporter och kommunikationer. Nya större projekt förbereds också inom andra sektorer inom vilka Sverige har goda förutsättningar att lämna bistånd, bl.a. miljö- och markvård och energi.

Jag föreslår att anslagsposten Regionala insatser tillförs 25 milj.kr.

9 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. godkänna utfästelsen att Sverige skall bidra till den sjunde påfyllnaden av IDA:s resurser med 1 617 060 000 kr. för påfyllningsperioden 1984/85–1986/87 med utbetalning i lika stora belopp under budgetåren 1984/85–1987/88 dvs. med 404 265 000 kr./år,
2. godkänna att Sverige därutöver lämnar ett bidrag till IDA med högst 700 000 000 kr. för påfyllningsperioden 1984/85–1986/87 med utbetalning i lika stora belopp under budgetåren 1984/85–1987/88, dvs. med högst 175 000 000 kr./år,
3. godkänna att Sverige lämnar en förhandsutfästelse om ovan angivna bidrag till IDA,
4. till anslaget C 1. *Internationella biståndsprogram* för budgetåret 1984/85 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 000 kr. utöver i budgetpropositionen föreslaget anslag,
5. till anslaget C 2. *Utvecklingssamarbete genom SIDA* för budgetåret 1984/85 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 000 kr. utöver i budgetpropositionen föreslaget anslag,
6. godkänna de riktlinjer och den bidragsfördelning för internationellt utvecklingssamarbete som jag har förordat i det föregående.

10 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

*Bilaga***Preliminär bidragsfördelning mellan givarländerna i sjunde IDA-påfyllnaden (enligt överenskommelse i Washington 12-14 januari 1984)**

Land	Bidrag (milj. US dollar)	Bidrags- andel
Förenta Staterna	2 250	25,00 %
Japan	1 683	18,70 %
Förbundsrepubliken		
Tyskland	1 035	11,50 %
Storbritannien	603	6,70 %
Frankrike	594	6,60 %
Canada	405	4,50 %
Italien	387	4,30 %
Saudiarabien	315	3,50 %
Nederländerna	270	3,00 %
Sverige	207	2,30 %
Australien	172	1,91 %
Belgien	151	1,68 %
Norge	114	1,27 %
Danmark	108	1,20 %
Finland	63	0,70 %
Kuwait	63	0,70 %
Österrike	61	0,68 %
Förenade Arabemiraten	59	0,66 %
Spanien	41	0,46 %
Brasilien	22	0,25 %
Argentina	19	0,21 %
Jugoslavien	15	0,17 %
Mexico	15	0,17 %
Venezuela	15	0,17 %
Irland	10	0,11 %
Nya Zeeland	7,5	0,08 %
Sydafrika	7,5	0,08 %
Portugal	5,0	0,06 %
Grekland	4,5	0,05 %
Luxemburg	4,5	0,05 %
Island	2,7	0,03 %
Korea	2,7	0,03 %
Ofördelat utrymme	280	3,12 %
Totalt	9 000,0	100 %